



# دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

گزارش نشست علمی پژوهشی



عنوان نشست	دکترهای ادله حرمت نوح با اهل کتاب
موضوع نشست	نوح
سخنران	حجت الاسلام دکتر مرتضی خلیلی (استاد و پژوهشگر حوزه ودانشگاه)
زبان ارائه	فارسی
زمان برگزاری	۲۹ مرداد ۱۴۰۱
مکان برگزاری	تحت وب
تعداد شرکت کنندگان	<u>۷۱ نفر آنلاین</u>
لینک دسترسی به محتوای نشست	<a href="https://live.mou.ir/pq74zodg6zo0/">https://live.mou.ir/pq74zodg6zo0/</a>





## متن نشست

بسم الله الرحمن الرحيم

وکلادی اور حرمت نیک با اہل کتاب

این نشست علمی در تاریخ ۲۹ مرداد ۱۴۰۱ به همت معاونت پژوهش دانشگاه مجازی برگزار گردید.

استاد محترم در ابتدا مدمه ای را بیان کردند که نکاح از مباحث مهم زندگی هست و از شاخه فقه خانواده محسوب می‌گردد. مهم ترین بنیان در اجتماع ازدواج است و نیاز روحی و جسمی بشر با ازدواج برطرف می‌گردد. با توجه به مهاجرت های زیاد و رفت آمد ها با خارج از کشور و کشورهایی که مسلمانان در اقلیت هستند مثل لبنان، نیجریه، ترکیه در دنیا به این مسئله نکاح مختلط می‌گویند.

نظرات علماء

از این رو در میان علمای اسلام به ویژه امامیه در این موضوع آرای فقهی متفاوتی وجود دارد که هیچ یک از اصحاب در طرح این سؤال بر علی ابو عقل و ابن بابویه رحمه الله سبقت نگرفته اند چنانکه اکثر متأخرین جواز نکاح کتاب را در استمتاع می دانستند. فقط نهی در نکاح دایم و برخی از فقها به جواز مطلق و برخی دیگر به نهی از آن پرداختند. خوب، حلال دائمی یک ضرورت است

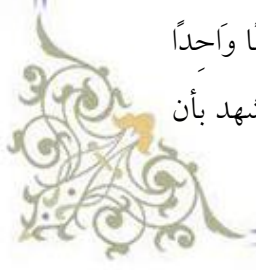
و نقش این مبحث به دلیل احکامی که در بر دارد از قبیل حضانت و ارث و نفقه و مانند آن بسیار حائز اهمیت است و با توجه به آن به سخنان علمای امامیه در موضوع حدود سؤال می پردازیم. و آنچه از کتاب و سنت به آن تمسک دارد، از آیات شروع می کنیم، سپس اخبار،

۱. بحث از آیات

۱-۱. آیات رد کننده

الآیه یکم: قوله تعالى « وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّى يُؤْمِنَ وَ لَأُمَّةٌ مُّؤْمِنَةٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكَةٍ وَ لَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَ لَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّى يُؤْمِنُوا وَ لَعَبْدٌ مُّؤْمِنٌ خَيْرٌ مِّنْ مُّشْرِكٍ وَ لَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَئِكَ يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَ اللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَ الْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ وَ يُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ » (البقره: ۲۲۱)

بر اساس شمول مشرکان برای همه اهل کفر، حتی اهل کتاب را نیز می توان از آنها استنباط کرد و دلیل این که اهل کتاب در میان آنها هستند، قول مسیحیان به سه نفر است. و قول اليهود: «وَقَالَتِ الْيَهُودُ عُزَيْرٌ ابْنُ اللَّهِ وَ قَالَتِ النَّصَارَى الْمَسِيحُ ابْنُ اللَّهِ ذَلِكَ قَوْلُهُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ يُضَاهَوْنَ قَوْلَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَبْلُ قَاتَلَهُمُ اللَّهُ أَنَّى يُؤْفَكُونَ (۳۰) اتَّخَذُوا أَحْبَارَهُمْ وَ رُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ وَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَ مَا أَمْرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا إِلَهًا وَ أَحَدًا لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ سُبْحَانَهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ » (التوبة: ۳) فیدل لفظ « يُشْرِكُونَ » بأوضح شکل علی المدعی و یشهد بأن





اليهود والنصارى مشركون فيشملهما النهى المذكور في الآية كما هو ظاهر، وكذلك تدل الآيات الأخرى (التوبة ٣٣ - البقرة: ١٣٥ - آل عمران: ٦٧ - النساء: ١٧١) على الشمول.

الآية دوم: قوله تعالى « وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكُوفَرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنْفَقْتُمْ وَلَا تَسْأَلُوا مَا أَنْفَقُوا ذَلِكَمُ حُكْمُ اللَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ » (الممتحنة: ١٠)

و الوجه فى دلالتها: أن النكاح عصمه من العصم فيدخل تحت النهى

الآية سوم: قوله تعالى: « لَا يَسْتَوِي أَصْحَابُ النَّارِ وَأَصْحَابُ الْجَنَّةِ، أَصْحَابُ الْجَنَّةِ هُمُ الْفَائِزُونَ » (الحشر: ٢٠)  
١-٢. الآية تايد كنده

« وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ » (المائدة: ٥)  
يستفاد منها جواز نكاح الكتابية مطلقا، واما ما يقال انها بقرينه « أَجُورَهُنَّ » يحمل على جواز المتعة، لأن عوضه يسمى الاجر؛ (الحلى، ١٤٢٥، ج ٢، ص ١٩٧) لقد بان الاشكال فيه، حيث ينقض بالآيات التى أطلق الاجر فيها على مطلق النكاح (النجفى، ١٣٧٣، ج ٣٠، ص ٢٩) كـ «وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَنْ تَنْكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أَجُورَهُنَّ». (النساء: ٢٦)

استاد محترم بعد از بيان آيات به بيان نظر نهايي در اين بخش پرداختند كه با توجه به اينكه مجمع عليه بين مفسرين هست سوره مائده آخرين سوره اى هست كه نازل شده است و احتمال نسخ و تخصيص در آيه مجوزه نسبت به آيات مانعه هست نمیتوان به آيات مانعه استدلال كرد.

ایشان در ادامه نشست روایاتی که در این موضوع آمده است را به توضیح پرداختند که با توجه به اینکه اساس استدلال در قول مشهور روایات مانعه هست و ما در بحثمان در دلالت این آيات بر منع اشكال داريم و اثبات ميکنيم که این روایات حداکثر چیزی که ازش برداشت میشود کراهت است، لذا تمام نیستند.

١. معتبر محمد بن مسلم ، عن أبى جعفر عليه السلام - فى حديث - قال : لا ينجى للمسلم أن يتزوج يهودية ولا نصرانية وهو يجد مسلمة حرة أو أمة. (الحر العاملى، ١٤٠٩، ج ٢٠، ص ٥٣٥)  
هذا ظاهر فى الاستحباب و لا اقل غير ظاهر فى الحرمة مع أن الجواز فيما لم يجد مسلمة متيقن فلا يستفاد الحرمة مطلقا.

٢. خبر محمد بن مسلم ، عن أبى جعفر عليه السلام قال : لا تتزوج اليهودية والنصرانية على المسلمة (الحر العاملى، ١٤٠٩، ج ٢٠، ص ٥٤٤)، موردها يختص فيما كانت على المسلمة وقد يجوز فيما لم يكن عليها.

٣. نفس ما نقل عن معاوية بن وهب سابقا يستش من عدم الجواز حيث قال : « إذا أصاب المسلمة فما يصنع باليهودية والنصرانية؟ » مع امكان حمله على الكراهة يستفاد الجواز ايضا.





همه این گزارش‌ها برای پیشگیری استنباط می‌شوند، با این احتمال که ممکن است به عنوان ترکیبی از اخبار به عنوان نفرت‌انگیز تعبیر شوند.

ایشان در پایان نشست به جمع بندی پرداخته و به سوالات مخاطبین آنلاین پاسخ های لازم را ارائه کردند.





# مستندات نشست



دانشگاه مجازی المصطفی

## واکاوی

### ادله حرمت نکاح اهل کتاب



نشست علمی پژوهشی



### حجت الاسلام دکتر مرتضی خلیله

استاد و پژوهشگر حوزه و دانشگاه

بررسی قول مشهور و نقد ادله آن

چگونگی دلالت آیات و روایات در این موضوع

راهکار جمع روایات به صورت عقلی و مستدل

همراه با اعطای گواهی

شنبه ۲۹ مرداد ماه ۱۴۰۱

ساعت ۱۰

live.mou.ir/research

لینک - شرکت در کارگاه



دانشگاه مجازی المصطفی

معاونت پژوهشی و تولید

دانشگاه مجازی المصطفی

www.mou.ir

۰۲۵-۳۲۱۱۴۱۷۸-۱۷۹


Adobe Connect - دکتر خلیله - 29 مرداد 1401

1.pdf و نقد الأدلة المتبعة على جواز نکاح الکتاب

عن صدقة عن تفسیر العیاشی بإسناده « کان القرآن ینسخ بعضه بعضا، وإنما یؤخذ من رسول الله صلی الله علیه وآله وسلم» بأخوه، و کان من آخر ما نزل علیه سورة المائدة نسخت ما قبلها ولم ینسخها شیء» المجلسی، ۱۴۱۰، ج ۹۲ ص ۲۷۴) و فی صحیحة زرارة فی ابواب الوضوء عن أبي جعفر: علیه السلام « قال سمعته یقول جمع عمر بن الخطاب أصحاب النبی صلی الله علیه وآله و فیهم علی علیه السلام - فقال ما تقولون ی المسح علی الخفین - فقام المغيرة بن شعبة فقال رأیت رسول الله صلی الله علیه وآله - یمسح علی الخفین - فقال علی علیه السلام قبل المائدة أو بعدها - فقال لا أدری - فقال علی علیه السلام سبق الکتاب الخفین - إنما نزلت المائدة قبل أن یقبض بشهرین أو ثلاثة» (الحر العاملی، ۱۴۰۹، ج ۱ ص ۴۵۹).

هذا مع ان سورة البقرة هی اول سورة نزلت بالمدينة بعد هجرة النبی (صلی الله علیه وآله) و سورة الممتحنة نزلت بالمدينة قبل فتح مكة فلا معنى لنسخ السابق اللاحق ولما اغمضنا عن الأخبار الأحاد فی المقام لیتحقق

Video (1)



Chat (Everyone)

Amir: دون ثبت نام کوی تویدو م

انت حادیسون اب بخرو ونظنه شاموه

پوهنجا استناده کړی

پajohesh Department: هر اړان

گرامی نو بحث بشارتک مایله و سوزات خو

د را مطرح مایله

Seda ghat mishah: ترمه پوهیوس

Chera: بسلام و احترام خوران

All Karimi: وی عرض پوری بابت تاج

سلام معنون او جلس یوینا سعادت حسن ترمه

دکوریت لاف

ن دلاکتیون دو لاریوظف یا هم ترمه پوهیوس

دکویش قیوس شیخ م

ی شویسون م دلفن مسمندسجه تاریخ ب

د جون چندجا مشیفرما یکل دیک چیخ بند

قیچ شد

سپاس استاد بزرگوار ترمه پوهیوس

مشر مهمه ویوس بعد زمان ترمه پوهیوس

سلام و عرض اح بختر یون زمان مسمندسجن

ترام

Attendees (55)

Active Speakers

Hosts (1)

pajohesh Departm...

Presenters (1)

khallili

Participants (53)

11283atavipayam

11308

11320تاج ترمه

11363 ترمه

11426 ترمه

11660 ترمه

11864

11955 ترمه

12123

12371

12474

12825

12878 ترمه

12880





